

## Kritikujoči glasovi.

Vaša in naša doslednost. Pod tem zaglavjem je priobčil „Slovenski Narod“ v 251. številki dne 30. okt. t. l. nastopni uvodnik:

Prečastiti „Slovenčevi“ mazači so pisali pred dobrim tednom, da „doslednosti kranjskim liberalnim učiteljem še ni nihče očital“. To pa zaradi tega, ker prosijo v deželnem zboru za povišanje plač, poleg tega pa, kjer imajo kaj vpliva, kujejo peticije proti obstrukciji v dež. zboru. „Slovenec“ se zdi to nedoslednost, ker so bili učitelji povsod ob volitvah proti klerikalnim kandidatom. Kar se zdi „Slovenčevi“ gosposdi nedosledno, to je faktično popolnoma dosledno. Seveda so bili učitelji proti klerikalnim kandidatom, ker so dobro vedeli, da so od kraja vsi kimavci in poslušni mežnarčki duhovščine. Duhovščina je pa a priori nasprotna regulaciji učiteljskih plač. Saj je imel že vsak učitelj priliko na lastna ušesa slišati kaknega debelušnega župnika, ki je vzklikal pri razgovoru o regulaciji plač: „Kje bo pa dežela vzela denar, kmet ne more plačevati itd.“ Te besede pa so sama pretvara, za katero se skriva pravo mišljenje večine duhovščine, češ, učiteljem se ne smejo plače zvišati prvič, ker so politični nasprotniki klerikalizma, drugič pa, ker bi dobro plačani učitelji vzeli ugled marsikateremu dominujočemu „gospodu“.

Zato imajo vsi poslanci klerikalne stranke direktivo, delati obstrukcijo med drugim tudi zato, da ne pridejo učiteljske plače na vrsto. Saj se poznamo, slavni potomci farižejev! Tudi tovariš Jaklič nam nikakor ne more imponirati v drugem kakor v svoji klerikalni „doslednosti“. Ta značajni mož se je pustil na učiteljskem shodu o Veliki noči voliti za podpredsednika, kjer je vse kranjsko učiteljsko slovesno zahtevalo izboljšanja plač. Sedaj pa ravno ta mož v dež. zboru najbujnejše pomaga gnati divjo klerikalno obstrukcijo, ki edina zadržuje izboljšanje plač. Tako lahko rečemo, da je Jaklič o Veliki noči zahteval (kot podpredsednik), naj se da učiteljskemu boljšega kruha, kot poslanec klerikalne stranke pa po vseh „skromnih“ močeh odbija regulacijo plač. „Slovenec“ lahko potem razume, da se naša doslednost bistveno loči od doslednosti klerikalnega učitelja Jakliča. Doslednost „liberalnih učiteljev“ se popolnoma ujema z dejstvom, da smo proti klerikalizmu, ki nas hoče zaslužniti (o izboljšanju plač niti govora ni), da smo proti volilni reformi po željah klerikalcev, katera reforma bi klerikalizem ojačila, da bi nastopal še brutalneje z nami kakor nastopa sedaj. Regulacije plač pa ne zahtevamo od klerikalnih poslancev samih, ki so v manjšini, temveč od cele kranjske deželne zbornice. Ker se pa regulacija ne more izvršiti, dokler divja klerikalna obstrukcija, smo proti obstrukciji. Tedaj popolnoma dosledni! Če pa tako ni prav, naj pa „Slovenec“ še nadalje ogleduje Jakličev-Janov obraz kot vzor doslednosti.

## Dopisi.

### Kranjsko.

Desetletnica abiturijentov iz leta 1893. Dne 12. in 13. septembra t. l. smo praznovali učiteljski abiturijenti iz leta 1893. svojo desetletnico. Na podlagi pismenih dogovaranja, ki jih je vodil tovariš Fran Lavtižar, za kar mu bodi na tem mestu izrečena še enkrat srčna zahvala, se je dolo-

čilo, da praznujmo svojo desetletnico deloma v Ljubljani, deloma na Gorenjskem po tem-le vzporedi:

- a) 12. septembra (sobota) zvečer skupni sestanek v hotelu „Lloyd“ v Ljubljani,
- b) 13. septembra (nedelja) zjutraj odhod z gorenjskim vlakom do postaje Rateče,
- c) Od tam izlet h krasnim Belopeškim jezerom,
- d) Ob 1. uri popoldne skupno kosilo v hotelu „Mangart“ na Ratečah,
- e) Po obedu izprehod v romantično dolino „Planico“,
- f) Zvečer z vlakom povrat proti Ljubljani in razhod.

Določenega dne, 12. septembra so se sestali v domjenem hotelu sledeči tovariši, oziroma sošolci: g. Engelbert Busbach, c. kr. domobranski nadporočnik v Ljubljani; g. Vinko Krek, šolski voditelj v Trbojah; g. Franc Lavtižar, nadučitelj v Šmartnem pod Šmarno goro; g. Ferdinand Rosenstein, nadučitelj v Stranica pri Konjicah; g. Ivan Roštan, c. kr. računski oficijal v Ljubljani; g. Rudolf Schlenz, c. kr. učitelj na državni šoli v Trstu in g. Janko Zupančič, nadučitelj na Št. Vidu nad Cerknico, drugega dne pa sta se med vožnjo proti Ratečam pridružila svojim sošolcem še tovariša g. Janko Baraga, nadučitelj na Koroški Beli in g. Avguštin Šabec, c. kr. učitelj na c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji. Desetletnice se pa iz raznih vzrokov niso mogli udeležiti gg.: Franc Čuk, nadučitelj v Črnem vrhu nad Idrijo; Janc Jordan, nadučitelj na Ihanu; Valentin Klemente, učitelj v Loškem potoku; Lesjak Franc, c. kr. poštni oficijal na Dunaju; Adolf Sadar, nadučitelj v Budnjah ter Srečko Verhovec, c. kr. računski asistent v finančnem ministrstvu na Dunaju.

Oba dneva je bilo vreme skrajno neugodno, zato se pa tudi ni mogla naša desetletnica tako izvršiti, kakor je bilo domnjeno, in še celo izlet na Gorenjsko bi se bil opustil, da nista izletnikov zadnje imenovana sošolca med vožnjo proti Ratečam pričakovala in da nismo vsi upali, da se nas morda dobrotno nebo usmili in preneha s silovitim dežjem. A naše nade se niso obistinile: lilo je kar naprej, in sicer v toliki meri, da sta se morala dopoldanski in popoldanski izlet opustiti. Navezani smo bili tedaj ves čas le na zaprte prostore hotela „Mangart“ na Ratečah. Po skupnem kosilu ob določenem uri smo se zabavali v kljub temu, da smo morali zaradi silovitih nalivov ves čas v hotelu ostati, prav dobro. Obnavljali smo si spomine prelepih dijaških let, prepevali pesmi, se spominjali v raznih govorih svojih še živečih, oziroma umrlih profesorjev, se spomnili dveh naših tovarišev Jakšeta in Koželja, ki ju krije že hladna zemlja ter končno pripovedovali drug drugemu, kako je dobo desetih let v tem ali onem stanu preživel. Le prehitro je potekel čas in treba se nam je bilo zopet raziti vsak na svoj kraj — k svojemu delu. Slenili smo pa, stiskaje si drug drugemu roko v slovo, da prirede ob priliki 25letnice še živeči sošolci enako slovesnost, pri kateri pa ne sme izmed živečih nikogar manjkati, kakor se je to tokrat od nekaterih tovarišev brez zadostnega vzroka zgodilo.

—c.

Slovesno blagoslovljenje in otvorjenje nove šolske stavbe v Vrhpolju pri Vipavi. V prijaznem, pol ure od vipavskega trga oddaljenem Vrhpolju smo obhajali 25. m. m. slavnost blagoslovljenja in otvoritve nove krasne dvorazrednice. Že prejšnji dan je postavil krajni šolski svet pred šolo, cerkev, župnišče in župana Kobala hišo visoke mlaje, ki naj bi z zastavami, plapolajočimi s streh, povelečevali slavnost prihodnjega dne. — V nedeljo ob 9. se je zbrala